

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

DIREKTORAT ZA ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 82
F: 01 478 81 70
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

DPRS - Društvo za preučevanje rib Slovenije
Polanškova ulica 24
1231 Ljubljana-Črnuče
e-mail: dprslovenije@gmail.com

Številka: 5422-3/2017/130
Datum: 4. oktober 2019

Zadeva: Odgovor DPRS na »Poziv Ministrstvu za infrastrukturo k odgovorom na pripombe DPRS posredovane v okviru predhodnega posvetovanja glede priprave Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Slovenije, št. dokumenta DPRS-2018-053-O-14 z dne 8. 4. 2019«

Spoštovani,

25. septembra 2019 smo prejeli vaš dopis »Poziv Ministrstvu za infrastrukturo k odgovorom na pripombe DPRS posredovane v okviru predhodnega posvetovanja glede priprave Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Slovenije, št. dokumenta DPRS-2018-053-O-14 z dne 8. 4. 2019«. V navedenem dopisu navajate, da ste Društvo za preučevanje rib Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DPRS) 8. aprila 2019 na Ministrstvo za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: MZI) posredovali pripombe na Osnutek Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije, December 2018 z dopisom št. DPRS-2018-053-O-14. MZI pozivate, da vam v čim krajšem možnem času posreduje odgovore, kako so bile vaše pripombe upoštevane oz. niso bile upoštevane. Prosite, da vam posredujemo argumentirane odgovore in tudi odgovore na vprašanja, ki so bila zastavljena MZI v dokumentu s strani DPRS.

Glede vašega poziva najprej podajamo nekaj informacij glede priprave osnutka Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljnjem besedilu: NEPN).

NEPN je akcijsko strateški dokument, ki za obdobje do leta 2030 (s pogledom do 2040) določa cilje, politike in ukrepe na petih razsežnostih energetske unije. Njegovo pripravo

nalaga državam Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2018/1999).

Uredba (EU) 2018/1999 je bila objavljena v Uradnem listu EU 21. decembra 2018 in začela veljati 24. decembra 2018. Uredba (EU) 2018/1999 določa, da morajo države članice do 31. decembra 2018 pripraviti in Komisiji predložiti osnutek NEPN za obdobje 2020 do 2030 (in s pogledom do 2040).

Med datumom začetka veljavnosti Uredbe (EU) 2018/1999, 24. december 2018, in datumom obveznosti njegove predložitve Komisiji, 31. december 2018, je bilo torej 7 koledarskih dni, od tega so bili štirje dnevi dela prosti. Slovenija je skupaj s številnimi drugimi državami članicami na dejstvo, da v tako kratkem času ni mogoče izvesti posvetovanj z javnostjo, opozarjala že v času pogajanj o besedilu zadevne uredbe. Zaradi tega je bil prvi osnutek NEPN, ki je bil predložen Komisiji 31. decembra 2018, pripravljen na podlagi že sprejetih dokumentov in odločitev, ki so bili v preteklosti predmet javnih posvetovanj. Pripravljeni osnutek NEPN, na katerega ste pripravili vaše pripombe z dne 8. aprila 2019, tako ni uvajal nobenih novih odločitev in/ali podnebnih in energetskih ciljev, politik in ukrepov, kar je tudi jasno izpostavljeno v samem dokumentu. Dokument je torej po vsebini predstavljal pregled stanja in izhodišča za začetek procesa priprave NEPN.

Skladno z obveznostmi, ki izhajajo iz Uredbe (EU) 2018/1999, je MzI v najkrajšem možnem času po začetku njene veljavnosti, v začetku februarja 2019, oblikovalo posebno spletno platformo z namenom obveščanja javnosti o vseh aktivnostih povezanih s pripravo osnutka NEPN (dostopna prek <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacr/>).

Nadalje je MzI v najkrajšem možnem času po začetku veljavnosti Uredbe (EU) 2018/1999, februarja 2019, zasnovalo proces javnega posvetovanja glede priprave NEPN, kar je tudi objavilo na spletni strani NEPN (dostopno prek <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacr/javno-posvetovanje/>). Predviden je bil proces v treh korakih, to so:

1. predhodno posvetovanje,
2. komunikacijske delavnice,
3. zaključno posvetovanje.

K omenjenim trem korakom smo po podnebnem protestu mladih, 15. marca 2019, dodali še odprt poziv mladim in gibanju Mladi za podnebno pravičnost (dostopno prek <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacr/poziv-mladim/>).

Obenem je MzI, kot vam je znano, saj ste stranski udeleženec v postopku celovite presoje vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: CPVO), skladno z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12,

92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1), dne 4. januarja 2019 pridobilo tudi odločbo št. 35409-412/2018/9 ministrstva, pristojnega za okolje (v nadaljnjem besedilu: MOP), da je treba za pripravo NEPN izvesti postopek CPVO. Omenjeni postopek se bo izvajal po določenih ZVO-1, Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18; v nadaljnjem besedilu: ZON) in Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05).

MOP je na podlagi obvestila MzI o pripravi NEPN torej ugotovilo in odločilo, da je v postopku priprave NEPN treba izvesti CPVO, vključno s presojo sprejemljivosti na varovana območja narave ter pripraviti okoljsko poročilo in Dodatek za presojo sprejemljivosti na varovana območja narave. Zgoraj citirana zakonodaja s področja varstva okolja in ohranjanja narave, s svojimi določbami prenaša več direktiv Evropske unije (EU), med drugim tudi direktive, ki določajo javni dostop do informacij o okolju in direktivo, ki določa zagotavljanje udeležbe javnosti pri sprejemanju določenih planov in programov, ki se nanašajo na okolje, kar nam med drugim nalaga tudi dolžnosti v zvezi z zagotavljanjem pravice javnosti do dostopa do okoljskih podatkov in sodelovanja javnosti v postopku sprejemanja NEPN.

MzI je nadalje v najkrajšem možnem času po začetku veljavnosti Uredbe (EU) 2018/1999 pripravilo predhodno posvetovanje, ki ga izpostavljate v vašem dopisu. Slednje je potekalo od 4. marca do 8. aprila 2019. MzI je odprto povabilo deležnike, da prispevate k javnemu posvetovanju s pripravo prispevkov na vnaprej pripravljena vprašanja po vzoru nekaterih drugih držav članic EU. Pri tem je treba izpostaviti, da je bilo predhodno posvetovanje, kot to tudi izhaja iz običajnega pomena besede, namenjeno zbiranju informacij in seznanitvi pripravljavcev NEPN glede stališč laične in strokovne javnosti, na podlagi katerih je konzorcij institucij pod vodstvom IJS, ki zagotavlja strokovno in tehnično pomoč pri pripravi NEPN, skupaj s priporočili Komisije, ki smo jih države prejele junija 2019, in posodobljenimi strokovnimi podlagami pripravil dopolnjen osnutek NEPN. Ta je bil objavljen 4. septembra 2019 na spletni strani NEPN (dostopno prek <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacr/dokumenti/>).

Predhodno posvetovanje je tudi potekalo vzporedno z nekaterimi komunikacijskimi delavnicami, ki so bile izvedene od februarja do maja 2019 v okviru procesa priprave strokovnih podlag za Dolgoročno strategijo (zmanjševanja emisij toplogrednih plinov do 2050), z namenom zbiranja informacij in seznanitvi pripravljavcev NEPN glede stališč laične in strokovne javnosti.

V vašem dopisu nam očitata tudi, da je neustrezno, da je MzI objavilo zadnjo verzijo NEPN, Verzija 4.0, Avgust 2019 v sredo, 4. septembra 2019 popoldan, javna predstavitev več kot 200 strani dolgega dokumenta pa je bila v petek, 6. septembra 2019 dopoldan. Slednje utemeljujete z argumentom, da se javnost in nevladne organizacije v tako kratkem času niste mogle pripraviti na javno predstavitev NEPN.

V povezavi z navedenim ponovno poudarjamo, da je bila predstavitev dopolnjenega osnutka dne 6. septembra 2019, namenjena zgolj temu, da konzorcij institucij pod vodstvom IJS kot tisti, ki je pripravil predlog dopolnjenega osnutka NEPN, javno predstavi ta predlog in odgovori na vprašanja javnosti s ciljem, da se javnosti že na začetku omogoči, da se čim bolje seznanijo s predlogom dopolnjenega osnutka NEPN. Kot je bilo večkrat poudarjeno na sami predstavitvi – MzI na tej točki obžaluje, da je predstavica DPRS neposredno po svoji intervenciji odšla iz predstavitve, saj je s tem zamudila informacije, ki so kasneje predmet njenih očitkov – je bila ta predstavitev namenjena le seznanitvi javnosti z obširnimi dokumenti, čemur bo sledila priprava osnutka okoljskega poročila, javna razgrnitev obeh dokumentov in posvetovanje z javnostjo.

V okviru postopka CPVO je bil izdelan osnutek poročila o vsebinjenju, ki je bil javno objavljen in predstavljen javnosti ter stranskim udeležencem, in sicer na dveh delavnicah, ki sta potekali 11. septembra in 12. septembra 2019, v okviru katerih je javnost lahko podala pripombe in predloge glede osnutka poročila o vsebinjenju. Po tem dogodku je imela javnost dodatno še možnost pisnega posredovanja pripomb in predlogov prek pripravljene vprašalnika do 19. septembra 2019.

Dopolnjen osnutek vsebinjenja, ki vsebuje tudi prejete pisne pripombe in odgovore, je bil posredovan na MOP v pridobitev mnenja o izhodiščih za pripravo okoljskega poročila. Poročilo o vsebinjenju bomo po potrditvi s strani MOP objavili na spletni strani NEPN.

MzI na tem mestu obžaluje, da se predstavniki DPRS niso udeležili omenjene delavnice, čeprav so bili nanjo izrecno vabljeni kot organizacija s statusom stranskega udeleženca v postopku CPVO za NEPN.

Ponovno je treba poudariti, da bo javna obravnava obeh dokumentov, tj. dopolnjenega osnutka NEPN (ki bo še dopolnjen s 5. poglavjem, tj. »Ocena učinka načrtovanih politik in ukrepov«) in osnutka njegovega okoljskega poročila, potekala skladno z Resolucijo o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09) in skladno s Poslovníkom Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14), kjer je določeno, da naj sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov traja praviloma od 30 do 60 dni. Posvetovanje bo potekalo predvidoma šele v mesecu decembru 2019 in januarju 2020, prav tako pa bo sodelovanje javnosti potekalo skladno z določili uvodoma citiranih zakonov s področja varstva okolja in ohranjanja narave, ki urejajo postopek CPVO.

NEPN je namreč v skladu s 24. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15 in 43/19) akt, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije, kar pomeni, da mora za obravnavo gradiva biti zadoščeno določbam Poslovníka Vlade Republike Slovenije. Kot je bilo že napovedano, pričakujemo tudi, da bosta javna obravnava in posvetovanje z javnostjo potekali dlje od minimalnega zahtevanega roka. Na podlagi tega smo prepričani, da boste od objave dopolnjenega osnutka NEPN in njegove predstavitve v začetku septembra do javne obravnave uspeli ustrezno pregledati dokumente in se pripraviti na javno obravnavo in posvetovanje.

Prav tako menimo, da MzI na podlagi zgoraj navedenih dejstev, deluje skladno z Uredbo (EU) 2018/1999, saj si prizadeva za zagotovitev enakopravnega sodelovanja in sicer tako, da je javnost prek javnih objav ali na druge primerne načine obveščena, da lahko dostopa do vseh ustreznih dokumentov. Kot že navedeno, v fazi javne obravnave bodo določeni roki, ki omogočajo dovolj časa, da se obvesti javnost, da lahko sodeluje in izrazi svoje stališče.

Skladno s tem vas ponovno vljudno vabimo, da spremljate spletno stran NEPN, na kateri objavljamo vse informacije in gradiva povezana s pripravo osnutka NEPN in njegove CPVO ter se udeležujete javnih aktivnosti, ki jih bo še veliko do oblikovanja končnega osnutka NEPN. Pri tem vam bomo hvaležni za vaš konstruktivni vsebinski doprinos k obema dokumentoma.

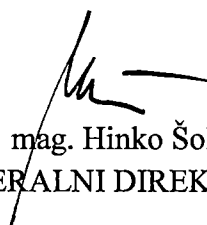
Vabimo vas tudi, da se kot že napovedano konec oktobra oz. začetek novembra (točni datum bo pravočasno objavljen na spletni strani NEPN) udeležite tudi sektorske delavnice na temo osnutka okoljskega poročila, kjer bo konzorcij institucij pod vodstvom Elektro inštituta Milan Vidma (EIMV) predstavil osnutek okoljskega poročila, ki bo predhodno objavljen, in zbiral ter odgovarjal na vprašanja in pripombe deležnikov.

Po pridobitvi mnenja MOP o ustreznosti osnutka okoljskega poročila bo sledila naslednja faza postopka CPVO, in sicer že omenjena javna razgrnitev obeh dokumentov in zbiranje pripomb javnosti (predvideni termin je tekom decembra 2019 in januarja 2020). V tem času načrtujemo tudi najmanj dve javni razpravi (informacije bodo pravočasno objavljene na spletni strani NEPN). Po zaključku javne razgrnitve in razprave bodo pripravljene in objavljene tudi odgovori na vse pobude, ki bodo dane v javni razpravi.

Končno, čeprav MzI in konzorcij institucij pod vodstvom IJS, kot že predstavljeno zgoraj, nista podajala odgovorov na dane pripombe v okviru predhodnega posvetovanja, saj je šlo v tem začetnem koraku za zbiranje stališč javnosti, pri čemer bo formalno javno posvetovanje glede osnutka NEPN predvidoma potekalo šele decembra 2019 in januarja 2020, vam v prilogi v dobri veri pošiljamo odziv na vaš prispevek in odgovore na vprašanja, ki ste jih podali. Morebitna dodatna vprašanja in pripombe seveda naslovimo v okviru prihodnjih aktivnosti.

S spoštovanjem,

mag. Hinko Šolinc
GENERALNI DIREKTOR

Poslati:

- elektronsko DPRS (dprslovenije@gmail.com)
- v vednost Ministrstvo za okolje in prostor: Tanja Bolte (GD), Vesna Kolar Plannšič;
- Konzorcij NEPN (Institut Jožef Stefan: Stane Merše in Boris Sučić)
- Objava na spletni strani NEPN

PRILOGA – Odziv na pripombe DPRS, ki so bile podane v okviru predhodnega posredovanja (marec in april 2019)

Vlagatelj pripombe	Andreja Slameršek, predsednica, DPRS - Društvo za preučevanje rib Slovenije
Pripomba	<p>NEPN, str.4, str. 10 (1. in 5. odstavek): »Energetski koncept Slovenije (EKS) /.../ EKS na predlog Vlade Republike Slovenije z resolucijo sprejme Državni zbor Republike Slovenije. Vlada RS je 1. marca 2018 na svoji 170. redni seji določila besedilo predloga Resolucije o Energetskem konceptu Slovenije (Predlog ReEKS) in ga poslala v sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije, ki pa Predlog ReEKS pred predčasnimi volitvami ni uspel uvrstiti na dnevni red in je obravnavati.«</p> <p>Pripomba DPRS1: To je laž. Vlada je v potrditev prejela EKS s strani Ministrstva za infrastrukturo še pred zaključitvijo javne obravnave za EKS, ki je trajala do 2. 3. 2018. Vlada je EKS potrdila 1. 3. 2019!, javna obravnava pa je trajala do 2. 3. 2019! Ministrstvo za infrastrukturo (MzI) je 27. 3. 2018 Državnemu zboru posredovalo predlog za uvrstitev Resolucije o energetskem konceptu Slovenije (ReEKS) na izredno sejo. DPRS smo posredovali protestno pismo Državnemu zboru RS, vsem 90-im poslancem in nekaterim komisijam/ odborom. Državni zbor je zavrnil Resolucijo o EKS! Velja tudi omeniti, da smo DPRS vložili zahtevo za stranskega udeleženca v postopku CPVO za EKS že 24. 11. 2015, sklep MOP, da se nam prizna status stranskega udeleženca, pa smo prejeli 25. 4. 2018!</p>
Stališče do pripombe	<i>Pripomba je upoštevana in posodobljeni osnutek NEPN ne vsebuje omenjenega odstavka.</i>
Pripomba	<p>NEPN, str. 5: »Namen vizije je krepitev zmogljivosti za prilagajanje podnebnim spremembam, obvladovanje tveganj in izkoriščanje priložnosti, ki jih prinašajo podnebne spremembe, njen splošni cilj pa je zmanjšati izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije zanje ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe.«</p> <p>Pripomba DPRS2: Osnutek NEPN, ki je posredovan javnosti v pripombe, je popolnoma podrejen energetskim interesom. Blaženje podnebnih sprememb je najbolj trajnostno, najcenejše in najučinkovitejše, če se ohranja naravne ekosisteme, v tem primeru mokrišča, in celo njihovo stanje izboljšuje. V dokument se obvezno vključi poglavje »Prilagajanje na podnebne spremembe z ohranjanjem naravnih habitatov«. V tem poglavju se opiše vpliv ohranjenih habitatov na blaženje podnebnih sprememb. Naštejejo se območja, ki jih bomo revitalizirali z namenom prilagoditve na podnebne spremembe. Določijo se izključitvena območja, kjer hidrolektrarn ne bo možno graditi. Energetika in ohranjanje naravnih habitatov oz. revitalizacija habitatov se morata upoštevati vsaj enakovredno, po našem mnenju bi se moralo dajati večjo vrednost in prednost naravi in okolju, absolutno pa se mora dajati prednost pitni vodi pred vsemi drugimi rabami vode.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Prihodnost energetike v Sloveniji bo povezana s tehnološkimi spremembami, na katere se mora sektor pripraviti, saj prinašajo veliko novih priložnosti. Pripravljavci NEPN se zavedajo, da z aktivnim uvajanjem nove paradigme v energetiki, ki lahko postane zagonska sila gospodarskega razvoja Slovenije, slovenska podjetja lahko ponudijo in unovčijo svoje, domače rešitve in primere dobrih praks tudi na hitro razvijajočem globalnem trgu.</i></p> <p><i>Pripomba bo upoštevana pri pripravi poglavja 5 (OCENA UČINKA NAČRTOVANIH</i></p>

	<p>POLITIK IN UKREPOV) v katerem bo obravnavno tudi Prilaganje na podnebne spremembe z ohranjanjem naravnih habitatov.</p>
<p>Pripomba</p>	<p>NEPN, str. 8: »Zavezujoči nacionalni cilji Slovenije za emisije toplogrednih plinov in letne zavezujoče nacionalne omejitve na podlagi Uredbe (EU) 2018/842 Skladno z uredbo o delitvi bremen so bili določeni nacionalni cilji zmanjšanja emisij TGP za vsako državo članico EU v obsegu med 0 in 40 %. Slovenija je skladno z uredbo obvezana svoje emisije TGP do leta 2030 zmanjšati za 15 %.«</p> <p>Pripomba DPRS 3: Slovenija mora dosegati tudi cilje na drugih področjih in tudi za nedoseganje ciljev na drugih področjih bo finančno odgovarjala. Alarmantno pa je dejstvo, da si državne inštitucije prizadevajo dajati prednost energetiki pred pitno vodo in zagotavljanjem dobrega ekološkega stanja voda. Zlasti zaradi načrtovanih gradenj hidroelektrarn bomo cilj doseganja dobrega ekološkega stanja površinskih in podzemnih voda dosegali le na 18 %?!? Slovenija je bila že do leta 2015 dolžna zagotoviti na 100 % dobro stanje voda.</p> <p>Zavezujoči nacionalni cilj Slovenije po Okvirni vodni direktivi (OVD): cilj doseganja dobrega ekološkega stanja površinskih in podzemnih voda si je Slovenija zadala na samo 18 % vodnih teles! Do leta 2021 bo na vodnem območju Donave le 6 % vodnih teles doseglo zaveze do EU, na vodnem območju Jadranskega morja pa 12 %.</p> <p>Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 na str. 100 navaja: »Zaradi različnih obremenitev na VO Donave okoljska cilja doseganje dobrega ekološkega stanja/potenciala ali dobrega kemijskega stanja površinskih voda ne bosta dosežena na 51 VTPV (42 %) od 121 VT. Na VO Donava okoljski cilji morda bodo ali morda ne bodo doseženi na 63 VTPV (52%) medtem ko bo 7 VT (6 %) VT doseglo zanje zastavljene okoljske cilje glede doseganja dobrega ekološkega stanja/potenciala ali kemijskega stanja voda.« V Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 na str. 95 navaja: »Zaradi različnih obremenitev na VO Jadranskega morja okoljska cilja doseganje dobrega ekološkega stanja/potenciala ali dobrega kemijskega stanja površinskih voda ne bosta dosežena na 10 VTPV (29%) od 34 VT. Okoljski cilji morda bodo ali morda ne bodo doseženi na 20 VTPV (59 %) medtem ko bodo štiri VT (12 %) dosegla zanje zastavljene okoljske cilje glede doseganja dobrega ekološkega stanja/potenciala ali kemijskega stanja voda.« Direkcija RS za vode v mnenju o ustreznosti okoljskega poročila za DPN za HE Hrastje-Mota na Muri (št. dokumenta: 35001-745/2016-6, z dne 27.1.2017) zaključí: »Sprejemljivost vplivov izvedbe plana s področja voda, v konkretnem primeru, lahko določi le Vlada RS, ker iz podanih ocen obravnavanega okoljskega poročila izhaja, da za posamezne segmente voda vplivi niso sprejemljivi – ocena D. V teh primerih sprejemljivost plana, oz. prevlado javnega interesa proizvodnje električne energije nad doseganjem dobrega ekološkega stanja vodnega telesa, lahko s svojo odločitvijo določi le Vlada RS.«</p> <p>Ustava RS v 70.a členu določa pravico do pitne vode: »Vsakdo ima pravico do pitne vode. Vodni viri so javno dobro v upravljanju države. Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.« V 72. členu določa »Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja.« Poleg tega 108. člen Zakona o vodah določa: »Posebna raba vode za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo vode za druge namene.« Ostro nasprotujemo prevladi energetskih in vseh drugih interesov nad javnim interesom ohranjanja pitne vode!</p> <p>Zavezujoči nacionalni cilj Slovenije po Direktivi o habitatih (HD) je doseganje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov na 100 %: Po podatkih Zbirnega poročila po HD 20134, pri cilju ugodnega ohranitvenega stanja v Sloveniji dosegamo ugodno stanje le pri 43 % habitatnih tipov in 29% vrst, ki smo jih po HD dolžni ohranjati v ugodnem ohranitvenem stanju.</p>

	<p>Zahtevamo obvezno razglasitev izključitvenih območij, med katera zagotovo sodijo vsa območja Natura 2000! Reka Mura je poleg območja Natura 2000 tudi razglašena za biosferno območje pod okriljem UNESCO. Reka Mura je po biotski raznovrstnosti najbogatejše območje v Sloveniji, kar se odraža tudi v številu kvalifikacijskih vrst za območje Natura 2000, in sicer varuje kar 66! kvalifikacijskih vrst (kar je največ od vseh območij Natura 2000 v Sloveniji!) in 8 habitatnih tipov, od katerih se enega varuje celo prednostno in katerega ohranjenost je na tem območju v Sloveniji najboljša in v največjih površinah. Reka Mura je nacionalnega pomena tudi z vidika varovanja rib, saj v njej živi kar 51 od 76 vrst avtohtonih vrst rib, kar je največ za vse reke v Sloveniji, posebej pomembna je, daje to v Sloveniji zadnje velika prosto tekoča reka, ki še predstavlja življenjski prostor rečnim vrstam rib, ki so v drugih rekah izginile ali so na robu preživetja, zaradi obstoječih HE. Prav tako na območju reke Mure živijo vrste, ki ne živijo nikjer drugje v Sloveniji, kot so ribe velika senčica, črnooka in sabljarka, vodna praprotna plavajoči plavček, rastlina vodna škarjica in nanj vezan kačji pastir zelena deva itd. Reka Mura ima najboljše ohranjene in številčno najbolj zastopane mrtvice v Sloveniji. Reka Mura je izjemnega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti tako na nacionalnem kot na mednarodnem nivoju! Reka Mura je še zadnja velika nižinska reka, ki ni pregrajena s HE jezovi, ter skupaj z Dravo in Donavo tvori več kot 1000 km prostega rečnega toka, kar se odraža tudi v njeni biotski raznovrstnosti in je neprecenljivo tudi na mednarodni ravni (»evropska Amazonka«).</p> <p>Ustava RS v 73. členu določa: »Vsakdo je dolžan v skladu z zakonom varovati naravne znamenitosti in redkosti ter kulturne spomenike. Država in lokalne skupnosti skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine.« Prednost se mora dajati javnemu interesu ohranjanja zdravega življenjskega okolja in ohranjanju narave, saj so hrana, voda in zrak, nujni za preživetje in zdravje ljudi. Tega z elektriko ni mogoče nadomestiti.</p> <p>Alternativne rešitve za zmanjšanje emisij TGP do leta 2030 za 15 % obstajajo in jih je veliko, medtem ko alternativ za vire pitne vode, doseganje dobrega ekološkega stanja voda, doseganje ugodnega stanja vrst in habitatov, pa ni.</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>Pripravljalci NEPN se zavedajo, da se sočasno s spodbujanjem izkoriščanja realno dosegljivega potenciala obnovljivih virov energije v Sloveniji ne zanemarija in ustrezno obravnava tudi širša družbena sprejemljivost le teh. V posodobljenem osnutku NEPN je predlagano izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v vseh sektorjih (in posledično zmanjšanje rabe energije in drugih naravnih virov). Energetska in snovna učinkovitost je ključni steber NEPN in predstavlja prvi in ključni ukrep na poti k nizkoogljični družbi. NEPN podaja usmeritve za izkoriščanje ekonomskega potenciala učinkovite rabe energije v vseh sektorjih in vzpostavitev pogojev za postopno, a bistveno zmanjšanje odvisnosti od rabe fosilnih goriv in njihovo dolgoročno opuščanje. V skladu s sprejetim stališčem Republika Slovenija podpira cilj doseganja neto ničelnih emisij toplogrednih plinov na ravni EU do leta 2050.</i></p> <p><i>Cilj energetske in podnebne politike Slovenije je v celoti upoštevati zakonodajni okvir in zagotoviti zanesljivo, varno in konkurenčno oskrbo z energijo na trajnosten način tako, da se zagotovi prehod v nizkoogljično družbo in doseganje ciljev trajnostnega razvoja ter s tem, med drugim, ustvariti spodbudno okolje za gospodarski razvoj in ustvarjanje delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, izboljšati kakovost življenja in okoljsko odgovornost ter zagotoviti tudi sprejemljive energetske storitve za prebivalce in gospodarstvo.</i></p> <p><i>V posodobljeni verziji NEPN se nismo opredeljevali glede izključitvenih območij. V primeru, da bo v postopku CPVO predlagana vzpostavitev takšnih območij jih bomo tudi ustrezno upoštevali pri pripravi končne verzije NEPN.</i></p>

<p>Pripomba</p>	<p>NEPN, str. 16: »Energetske objekte se bo v prostor umeščalo na način, da ne bodo vplivali na prepoznavne značilnosti naravovarstveno pomembnih območij in njihovo biotsko raznovrstnost (območja Natura, Ramsar območja, IBA, Območja Unesco, EPO, naravne vrednote, zavarovana območja).«</p> <p>Pripomba DPRS 4: Ta zapis je nezakonit in nestrokoven. Z vidika stroke imajo vse HE bistven oz. uničujoč vpliv. Glede na obstoječe načrte lahko trdimo, da bo dokument NEPN imel uničujoč vpliv na ugodno stanje vrst in habitatnih tipov ter na doseganje ciljev vodne direktive. Zagotovo lahko trdimo, da ne obstajajo omilitveni in izravnalni ukrepi, ki bi omilili in izravnali uničujoče vplive na naravo in okolje. Prav tako je v nasprotju z OVD, katere cilj je doseganje dobrega ekološkega stanja površinskih in podzemnih voda. Prav tako je v nasprotju s Poplavno direktivo, katere cilj je zmanjšati škodljive posledice poplav na zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino in gospodarske dejavnosti ob opuščevanju, da se rekam zagotovi več prostora. Ta območja se razglasi za izključitvena območja. Prilagamo tudi pripombe DPRS na Energetski koncept Slovenije, pripombe DPRS: http://www.dprs.si/datoteke/1538554085-DPRS2015050023DPRSPrilogapripombedrugajavnaobravnava.pdf</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>Pripomba je upoštevana in posodobljeni osnutek NEPN ne vsebuje omenjenega odstavka.</i></p>
<p>Pripomba</p>	<p>NEPN str. 16: »Cilj zmanjševanja emisij TGP ima posledice za določanje deleža obnovljivih virov energije (OVE) v končni rabi. Slovenija ima trenutno določen nacionalni cilj 27 % do leta 2030, ki je potrjen s Strategijo razvoja Slovenije do leta 2030.«</p> <p>Pripomba DPRS 5: delež v končni rabi OVE lahko dosežemo z zmanjšanjem porabe fosilnih goriv, zlasti omejitve v prometu (tranzit na železnice, letalski promet) in z zmanjšanjem rabe energije. ANURE tudi navaja: »Raba končne energije leta 2015 je nižja od indikativnega cilja za leto 2020, in sicer za 8 %. Raba končne energije se zmanjšuje od leta 2010.«. Ključni problem je promet. Letalskega prometa se NEPN sploh ne dotakne oz. ga obravnava. »Letalstvo prispeva nekaj več kot dva odstotka svetovnih izpustov toplogrednih plinov, a imajo ti izpusti še enkrat večji vpliv, saj se njihov učinek na potovalni višini letal močno okrepi.« je zapisal Staš Zgonik. »Predstavniki EU opozarjajo, da se utegnejo brez ukrepanja emisije ogljikovega dioksida zaradi povečanja letalskega prometa do leta 2050 zvišati za kar 300 odstotkov.« pa so zapisali v Večer. Na tem področju bi bilo nujno potrebno sprejeti ukrepe. Prav tako bi bilo potrebno veliko več energije vložiti v reševanje problematike na področju prometa. Tovorni in tranzitni promet na železnice.</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>V posodobljenem osnutku NEPN je predlagano izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v vseh sektorjih (in posledično zmanjšanje rabe energije in drugih naravnih virov). Energetska in snovna učinkovitost je ključni steber NEPN in predstavlja prvi in ključni ukrep na poti k nizkoogljični družbi. NEPN podaja usmeritve za izkoriščanje ekonomskega potenciala učinkovite rabe energije v vseh sektorjih in vzpostavitev pogojev za postopno, a bistveno zmanjšanje odvisnosti od rabe fosilnih goriv in njihovo dolgoročno opuščanje. V skladu s sprejetim stališčem Republika Slovenija podpira cilj doseganja neto ničelnih emisij toplogrednih plinov na ravni EU do leta 2050.</i></p> <p><i>V posodobljenem osnutku NEPN je na področju prometa že predlagano več različnih ukrepov za izboljšanje obstoječega stanja in doseganje ciljev trajnostnega razvoja prometne infrastrukture, ukrepi pa se še usklajujejo z deležniki.</i></p>

<p>Pripomba</p>	<p>NEPN, str. 18: »Vlada Republike Slovenije je 21. 12. 2017 na svoji 161. redni seji sprejela Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017 – 2020 (AN URE 2020), ki je prinesel nove ukrepe za spodbujanje energetske učinkovitosti v stavbah, v gospodinjstvih, v javnem sektorju, v industriji in tudi nove ukrepe za spodbujanje učinkovitega ogrevanja in hlajenja.«</p> <p>Pripomba DPRS 6: AN URE 2020 ne upošteva vseh možnosti zmanjšanja rabe energije in učinkovite rabe energije. Za gospodinjske aparate navaja: »Izjema je ocena prihrankov gospodinjstev pri električni energiji, .../Namreč pri gospodinjstvih je kot razlika med referenčnim nivojem in projekcijo brez ukrepov izračunan prihranek energije samo za rabo energije za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode, medtem ko za rabo električne energije projekcija brez ukrepov ni bila izračunana, ker je njena priprava časovno zaradi velikega števila aparatov zelo zahtevna.«</p> <p>Projekcije za gospodinjske aparate so bile že izračunane. Dr. Mihael G. Tomšič v prispevku Nacionalni energetski program iz razvojne perspektive, Energetska prihodnost Slovenije, Zbornik referatov in razprav, št. 1/2012, str. 102-110 navaja, da je bilo ugotovljeno, da bi se lahko z izboljšanimi gospodinjskimi aparati veliko prihranilo. V članku je priložena tabela Izboljšana učinkovitost aparatov – INT strategija (Slika 1). Še več prihrankov primarne energije omogočajo stavbe. Razultati so bili interpretirani tudi na poljuden način v članku Pri hidroelektrarnah je obnovljiva samo voda: »Prihranek energije v 800 tisoč gospodinjstvih, kolikor jih je v Sloveniji, bi znašal toliko, kolikor bi je proizvedlo 12 do 13 hidroelektrarn, takšnih kot so predvidene na Muri«.</p> <p>Andrej Gnezda v poročilu navaja: »Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) je prestrukturiranje podjetij prepoznal kot pomemben ukrep za ohranjanje konkurenčnosti energetske intenzivne industrije: »[Za] zmanjšanje izpostavljenosti višjim stroškom [...] [je] ključnega pomena tehnološko prestrukturiranje podjetij in nadaljnje zniževanje njihove energetske intenzivnosti.« Če država umetno ohranja nizko ceno energije ali onesnaževanja, podjetja ne vidijo potrebe, da bi svoje poslovanje ozelenila in znižala rabo energije ter izpustov. Bonitete podjetjem v Sloveniji so »medvedja usluga«, saj jih ne motivirajo k prestrukturiranju. Da v Sloveniji politik nimamo naravnanih tako, da bi destimulirale energetske intenzivne industrije, nakazuje tudi skrb vzbujajoč trend, ki kaže, da pri nas proizvodnja v najbolj energetske intenzivni panogi še naprej raste, s tem pa raste tudi poraba energije. Da politike na področju zniževanja rabe energije v industriji v Sloveniji niso vzpodbudne, potrjujejo tudi rezultati ankete, ki že vrsto let preverja stališča managerjev do učinkovite rabe energije. Med podjetji, ki sodelujejo v raziskavi, jih je v letu 2017 imelo le 23 odstotkov sprejeto strategijo ali načrt za varčevanje z električno energijo. Med podjetji, ki so sicer poznala energetske menedžment, pa jih je 52 odstotkov odgovorilo, da ne nameravajo uporabiti te strategije kot ene izmed možnih rešitev za zmanjševanje rabe oziroma za bolj učinkovito rabo energije. Slovenija s podeljevanjem posebnih privilegijev energetske intenzivni industriji v obliki nizkih cen električne energije umetno ohranja domnevno konkurenčnejši položaj na mednarodnih trgih, kar pa – vsaj na daljši rok – ne koristi niti sami (energetske intenzivni) industriji. Podatki kažejo, da se poraba energije v teh panogah v zadnjih desetih letih ni znižala, UMAR pa opozarja, da je za ohranjanje konkurenčnosti potrebno prestrukturiranje podjetij. Ob tem ima Slovenija primerjalno zelo velik delež energetske intenzivne industrije v strukturi gospodarstva, večinski delež porabe energije pa je skoncentriran v malem številu podjetij. Natanko 34 podjetij porabi kar 58% energije v industriji, zato je dogovor o ukrepih učinkovite rabe energije s temi podjetji nujen in izvedljiv.«</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>Posodobljeni osnutek NEPN v svojih bilancah konsistentno vključuje potencialne prihrankov električne energije in drugih energentov v vseh sektorjih. Glej tudi ostale odgovore.</i></p>

Pripomba	<p>NEPN, str. 33: »Trajnostna hrana, kjer ključen cilj predstavlja zagotovitev dolgoročno vzdržnih pogojev za razvoj slovenskemu prostoru in podnebnim spremembam prilagojenih sort in kmetijskih vrst preko spodbujanja in vlaganja v tehnologije za trajnostno rastlinsko in življenjsko proizvodnjo.«</p> <p>Pripomba DPRS 7: Ohranjanje kmetijskih zemljišč je prvi pogoj za zagotavljanje hrane. Nacionalni program varstva okolja do leta 2030 predvideva še dodatno poslabšanje oz. zmanjšanje kmetijskih površin do leta 2030. Ob dejstvu: »Od osamosvojitve smo zabetonirali 100.000 hektarov kmetijskih zemljišč, četrtno vseh površin. Izgubili smo več zemlje kot Nemčija v celotnem času od druge svetovne vojne. Po površini na prebivalca smo, poleg Finske, zadnji v Evropski uniji. V zadnjih desetih letih je propadlo 16.000 malih kmetij – štiri vsak dan – in trend se nadaljuje. Imamo pa največjo površino nakupovalnih središč na prebivalca v Evropski uniji. Posledica je, da uvažamo kar dve tretjini hrane in 85 odstotkov semen. Ali se sploh zavedamo, da je prehranska varnost temelj nacionalne varnosti vsake dežele?«. Za izgradnjo HE Brežice smo izgubili skoraj 200 ha kmetijskih zemljišč!. »Celotna površina vodnega telesa akumulacijskega bazena, vključno s površino reke Save znaša cca 317 ha. Od tega kmetijskih zemljišč cca. 195,5 ha.«Okoljsko poročilo tudi navaja, da po površini prevladujejo najboljša kmetijska zemljišča! V primeru izgradnje HE Mokrice (trenutno poteka tožba, DPRS izpodbija okoljevarstveno soglasje pri Upravnem sodišču) bi akumulacija zasedla 289,88 ha, od tega kmetijskih zemljišč 176,71 ha¹⁴. S tem, da tukaj niso še vštete površine za izravnavo in omilitev vplivov. V primeru HE Hrastje-Mota bi bilo absolutno izgubljenih površin 165 ha zemljišč, od tega cca. 40 ha kmetijskih površin¹⁵. Izravnalni ukrep: zasaditev poplavnega gozda (nadomeščati bo potrebno 435 ha + 52 ha = 487 ha gozdnih habitatnih tipov (91E0* in 91F0)¹⁶, s tem, a so dejanski vplivi 2 x večji¹⁷), prav tako obvodna struga predstavlja dodatnih ha površin.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>NEPN je akcijski dokument in predstavlja podlago za sistematično izvajanje sprejetih ukrepov energetskih in podnebnih politik. Prihodnost energetike v Sloveniji bo povezana s tehnološkimi spremembami, na katere se mora sektor pripraviti, saj prinašajo veliko novih priložnosti. Nadaljnje izkoriščanje hidroenergije za proizvodnjo električne energije je zajeto v vse obravnavane scenarije NEPN. Pripravljavci NEPN obstoječe in eventualne bodoče hidroelektrarne vidijo kot večnamenske vodnogospodarske objekte, ki poleg proizvodnje električne energije služijo tudi zaščiti pred poplavami, zagotavljanju vode za namakanje, itn. Glede na pretekle izkušnje moramo poudariti, da je nujno potrebno, da se sočasno s spodbujanjem izkoriščanja okoljsko sprejemljivega potenciala hidroenergije v Sloveniji ne zanemarja in ustrezno obravnava tudi širša družbena sprejemljivost tega vira energije.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 37: »Ukrepi za zmanjševanje emisij TGP«</p> <p>Pripomba DPRS 8: Med ukrepe se vključi tudi sanacija obstoječih energetskih proizvodnih enot. Tak primer je veriga HE na reki Dravi. Velik problem predstavlja mulj, ki je strupen, hkrati pa zmanjšuje protipoplavno varnost območja ter zmanjšuje kapaciteto za proizvodnjo električne energije. V zadnjih časih je največ težav s protipoplavno varnostjo prav na reki Dravi, ki je hidroenergetsko popolnoma izkoriščena. Dravskim elektrarnam se naloži, da sanirajo in obnovijo celoten kanal in vsa akumulacijska jezera. Strupeni mulj se odstrani iz struge in akumulacij, vendar ne na način, kot so to izvajali do sedaj, s spiranjem dolvodno. Prav tako predstavlja ta strupeni mulj nevarnost, da prekrije vrtove in kmetijska zemljišča. S spiranjem mulja utrpijo izredno veliko škodo vodni organizmi, med katerimi so najbolj na udaru prav ribe. Prav tako so prisotne težave na Savi in Soči zaradi nabiranja mulja. Potrebno je preveriti splošno stanje obstoječih HE in jih posodobiti oz. sanirati, zlasti kar se</p>

	<p>tiče odstranjevanja mulja. To bi hidroenergetika morala izvajati že sama po sebi po Direktivi o okoljski škodi, ki določa načelo »škodo plača povzročitelj«.</p> <p>Subvencije za namene pridobivanja električne energije z izrabo vode se namenijo izključno posodobitvam in nadgradnjam obstoječih malih in velikih HE. Nikakor pa ne za novo gradnje.</p> <p>Pogrešamo ukrepe v prometu, zlasti letalstvu in preusmeritvi tranzitnega in tovrnega prometa na železnice. Obdavčenje in podobno.</p> <p>Pri navedenih ukrepih zlasti pogrešamo za vsak naveden ukrep ocenjeno vrednost k doseganju cilje OVE v končni rabi 27 % do leta 2030 in zmanjšanje emisij TGP za 15 % do leta 2030. Dodati je potrebno nujno vse možne ukrepe, ki lahko prispevajo k doseganju obeh ciljev, ter ukrepe ovrednotiti, kolik delež bodo prispevali k doseganju obeh ciljev. Pripravijo se naj trije scenariji, najmanj, srednje in zelo optimističen. Pripravijo se naj scenariji brez gradnje novih proizvodnih enot OVE, ampak samo ob sprejemu URE in zmanjšanje rabe energije. Preverijo se možnosti mednarodnih projektov, ki jih EU vzpodbuja.</p> <p>ALARM! Med ukrepi navajate tudi ukrep »Informiranje in ozaveščanje ciljnih javnosti«. Opozarjamo na problematiko tega ukrepa, ki smo je deležni ves čas in sicer na prikrito oglaševanje:</p> <p>Projekt Modri Jan http://www.amazon-of-europe.com/si/menu82/news190/</p> <p>Vključi se ukrepe revitalizacije rek/ vodotokov kot prilagoditev na podnebne spremembe. Območja se razglasi za izključitvena območja, območja kjer HE ne bo možno graditi.</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>Pripravljavci NEPN se zavedamo, da pospešen razvoj snovne in energetske učinkovitosti v kombinaciji z večjo izrabo obnovljivih virov energije predstavlja temeljni element prehoda v krožno gospodarstvo in nizkoogljično družbo. V posodobljeni verziji NEPN predlagamo, da država zagotovi pogoje za sistematično izvajanje sprejetih politik in ukrepov, da primarna raba energije leta 2030 ne bi preseгла 284,38 PJ (78.995 GWh) ter, da končna raba energije ne bi preseгла 198,24 PJ (55.067 GWh) kar bi Slovenijo uvrstilo v skupino najbolj ambicioznih držav EU na področju učinkovite rabe energije (v ambicioznem scenariju z dodatnimi ukrepi (DUA) Slovenija leta 2030 lahko dosegla 35 % nižjo rabo energije glede na referenčni scenarij iz leta 2007). Zavedamo se tudi, da predlagani ukrepi, ki so usmerjeni k izboljšanju energetske učinkovitosti lahko dosežejo svoj polni potencial samo takrat, ko je njihova izvedba posledica skupnega načrta. Pri ocenjevanju posameznih ukrepov nikakor ne smemo pozabiti na njihove medsebojne učinke in prav zaradi tega jih je potrebno obravnavati kot celoto znotraj obravnavanih scenarijev. Pot do izpolnjevanja zastavljenih ciljev energetske in podnebne politike do leta 2030 zahteva spremembo razvojne paradigme in usklajevanje interesov med državo, lokalnimi skupnostmi, državljanji in gospodarskimi akterji. Predpogoj za doseganje zgoraj omenjenih ciljev je kontinuirano in sistematično preverjanje ter odločanje glede umeščanja različnih dejavnosti v prostor iz več vidikov hkrati, in usklajevanje teh vidikov na ravni namenske rabe prostora, varstva okolja, blaženja učinkov podnebnih sprememb, rabe energije ter interesov različnih uporabnikov prostora. Glej tudi druge odgovore.</i></p>
<p>Pripomba</p>	<p>NEPN str. 41: »z ohranjanjem visoke stopnje biotske raznovrstnosti in kakovosti naravnih vrednot ter s krepitvijo ekosistemskih storitev;«.</p> <p>Pripomba DPRS 9: V te namene se določi izključitvena območja, območja kjer HE ne bo možno graditi. To so vsaj vsa območja Natura 2000. Uničenih je že 50 % vodotokov. To so še</p>

	<p>zadnji ostanki rek, ki jih varujemo in so namenjena ohranjanju ugodnega stanja vrst (ohranjanje viabilnih populacij) in habitatnih tipov. Nesprejemljivo je, da bi se žrtvovalo še zadnje ostanke prosto tekočih rek za tako malo količino proizvedene energije. Prigradnji HE nastane preveč kolateralne škode, ki je pa na žalost osnutek NEPN ne vključuje. Prav tako je zaskrbljujoče, da država tako močno vzpodbuja gradnjo HE ob dejstvu, ki se nam dogaja na Dravskem polju, kjer količina podtalnice zaradi izgradnje verige HE na Dravi pada (zmanjšuje se količinsko stanje), hkrati pa predstavlja vedno večji koncentrat za strupe, saj se je z gradnjo HE zmanjšala tudi samočistilna sposobnost podtalnice. Prav tako so velike težave z muljem in poplavami, ki so posledica HE in kopnenja strug in akumulacij z muljem.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>V posodobljeni verziji NEPN se nismo opredeljevali glede izključitvenih območij. V primeru, da bo v postopku CPVO predlagana vzpostavitev takšnih območij jih bomo tudi ustrezno upoštevali pri pripravi končne verzije NEPN.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 42: »Slovenija je z Direktivo o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (v nadaljevanju OVE) prevzela obveznost, da bomo do leta 2020 dosegli 25 % obnovljivih virov v celotni porabi energije. V skladu s tem je Vlada RS julija 2010 sprejela Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (AN OVE-2010). Leta 2017 je bil pripravljen predlog posodobitve AN OVE, v katerega so bile vključene tudi projekcije proizvodnje in rabe obnovljivih virov do leta 2030 ter indikativni nacionalni cilj na področju OVE do leta 2030 (minimalno 27 %) /.../ V primeru, da se za predvidene velike HE, ki so na območjih Natura 2000, do leta 2030 ne bodo našle izvedbene rešitve brez pomembnega vpliva na Naturo 2000, in posledično HE ne bodo zgrajene, ne bo dosežen cilj AN OVE, niti v letu 2020 niti v letu 2030« (Osnutek AN OVE 2010–2020 (posodobitev 2017), str. 9). «</p> <p>Pripomba DPRS 10: Na ANOVE in okoljsko poročilo je vložena tožba s strani DPRS pri Upravnem sodišči RS. Moja Mura, ki je tudi stranka v postopku ANOVE pa do danes ni prejela odgovora s strani vlade RS na pritožbo. V postopku ANOVE so bile nevladne organizacije popolnoma ignorirane. V NEPN se zavaja in ponovno laže, da je naša edina zahteva izbris Mure. Pri ANOVE smo opozorjali na številne nepravilnosti, med drugim tudi na določitev samo dveh scenarijev, v obeh primerih je načrtovana maksimalna izraba rek. Vsa območja Natura 2000 bi morala biti izključitvena območja, saj varujemo zadnje ostanke rek. Menimo tudi, da že z učinkovito rabo energije in z zmanjšanjem rabe energije lahko dosežemo 25 % OVE v končni rabi energije. Torej niso ustrezno obravnavane vse alternativne rešitve. Svetujemo, da preberete vse pripombe DPRS, ki smo jih posredovali tekom ANOVE in prav tako tožbo s katero izpodbijamo okoljevarstveno soglasje. Poudarjamo, da ni možno niti omiliti niti izravnati negativnih vplivov HE na biotsko raznovrstnost, kar dokazujejo že izvedene študije na spodnji Savi, primer HE Blanca ... Prav tako ni možno omiliti niti izravnati negativnih vplivov na podtalnico. Svetujemo, da si dobro pogledate primer Drave in da začnete na Dravi z ukrepi za reševanje mulja in podtalnice oz. se naložijo zahteve in ukrepi Dravskim elektrarnam Maribor po direktivi o okoljski škodi »škodo plača povzročitelj«, da sanira območje Dravskega polja.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Glej predhodni odgovor.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 43: »Ker obstaja velika verjetnost, da dokončanja HE Mokrice ne bo mogoče zagotoviti do leta 2020, bo potrebno AN OVE dopolniti z aktivnostmi za pospešitev izvedbe drugih ukrepov AN OVE, ki so bili sicer predvideni za izvedbo v obdobju 2020-2030, prednostno bodo pri tem upoštevani ukrepi v sektorjih daljinsko ogrevanje in industrija, ter drugi stroškovno učinkoviti ukrepi (Osnutek AN OVE 2010-2020 (posodobitev 2017), str.</p>

	<p>9).«</p> <p>Pripomba DPRS 11: HE Mokrice so v tožbi na Upravnem sodišču. Njena gradnja je sploh vprašljiva. Že s tem stavkom, ki ga citiramo iz NEPN, ste navedli alternativo gradnji HE Mokrice. Teh alternativ je ogromno za vse HE. Zahtevamo, da vse ukrepe za zmanjšanje porabe energije in učinkovite rabe energije zapišete/ ocenite prispevek posameznega ukrepa s številko za doseganje ciljev 25 % OVE v končni rabi energije. Alternative so našteje že zgoraj v dokumentu. Prav tako v vseh naših pripombah in dopisih na EKS, ANOVE in k ostalim postopkom. Pričakujemo, da jih boste prebrali in upoštevali pri NEPN. Zahtevamo razglasitev izključitvenih območij, ki so vsa območja Natura 2000. Upoštevati je potrebno vse alternativne rešitve!</p>
<p>Stališče do pripombe</p>	<p><i>Glej predhodne odgovore.</i></p>
<p>Pripomba</p>	<p>NEPN, str. 45: »Vodna energija omogoča izredno hiter in ekonomsko ugoden odziv na spremembo povpraševanja po električni energiji, zato bo še naprej obdržala vodilno vlogo pri zagotavljanju kakovostnega in zanesljivega obratovanja elektroenergetskega sistema.«</p> <p>Pripomba DPRS 12: Letna stopnja vrnitve investicije pri HE je manjša od 2%, kar pomeni, da je doba vrnitve investicije ca. 50 let in več. To nikakor ne more biti "ekonomsko ugodno"; še posebej ne v luči padca cen električne energije, ki smo jim bili priča v zadnjih 2 letih, ko je cena za 1 MWh padla iz 55 € na 40 €! Iz letnega poročila HESS (Hidroelektrarne na Spodnji Savi) za leto 2016 je razvidno, da poslujejo takole:</p> <ul style="list-style-type: none"> -čisti prihodki od prodaje = 14.394.658 €, -čisti poslovni izidi 2.508.492 €, -vrednost zgradb in proizvodne opreme (že delujoča vrednost) = ca. 207.165.238 €, -donos na kapital je 0.9 %. <p>Poleg tega je treba prišteti finančna sredstva, ki bi jih hidroenergetiki morali vlagati v sanacijo nastale škode, zlasti kar se tiče mulja in vpliva na podtalnico. Ponovno pozivamo, da se pripravijo načrti sanacije na Dravskem polju, odvoz mulja na deponije, dvig podtalnice torej vso škodo, ki jo trenutno trpi Dravsko polje, zaradi verige HE na Dravi. Enako velja za Savo in Sočo! Torej obvezno se priračuna sredstva za sanacijo škode pri posameznih obstoječih HE! Poleg tega 108. člen Zakona o vodah določa: »Posebna raba vode za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred rabo vode za druge namene.«. V vseh energetskih dokumentih se ta določba ignorira.</p> <p>»Vsa neenergetska infrastruktura ob HE Brežice (akumulacija, pritoki, nasipi, električna napeljava, ceste...) je ocenjena na 173 milijonov evrov, od tega znašajo stroški Infra 157 milijonov evrov.« Država je za svoj del obveznosti državnemu podjetju Infra morala zagotoviti 141 milijona evrov.« Torej gradnja HE je zagotovljena iz državnega proračuna. Slovenija v energetskih dokumentih (EKS in ANOVE) načrtuje cca. 20 novih velikih HE in cca 100 malih HE, torej se govori o naložbi 3 milijarde evrov za minimalni prispevek k električni energiji. Prišteti paje še potrebno finančna sredstva za sanacijo in preprečevanje škode v času obratovanja HE. Nemčija je za omilitev vplivov HE na reko Isar namenila 50 milij. evrov in ukrepi so še danes neuspešni.</p> <p>Izpostaviti je potrebno tudi dejstvo prispevka energije gledena nastalo škodo oz. škodo, ki jo povzročajo HE tudi v času obratovanja. V Sloveniji (podatki pridobljeni iz različnih poročil) obratuje 21 velikih HE (brez HE Brežice) in cca 500 malih HE, podeljenih pa je cca 600 koncesij za mHE. Vse skupaj proizvedejo cca. 30 % OVE v električni energiji. Na Dravi obratuje 8 HE, ki proizvedejo kar 70 % vse električne energije iz OVE. Torej 12 velikih HE in vse male HE proizvedejo ostalih 30 %.V branje priporočamo pripombe DPRS na EKS in</p>

	<p>ANOVE:</p> <p>15. 1. 2018</p> <p>http://www.dprs.si/datoteke/1518347700-DPRS2015050P10EKS_obrazec_jo_dec2017.pdf</p> <p>7. 9. 2018</p> <p>http://www.dprs.si/datoteke/1538554085-DPRS2015050O23DPRSPrilogapripombedrugajavnaobravnava.pdf</p> <p>15. 9. 2017</p> <p>http://www.dprs.si/datoteke/1505996133-DPRS2017013O1ANOVE.pdf</p> <p>2. 3. 2018</p> <p>http://www.dprs.si/sl/130-eks-in -anove-nesprejemljiva.html21 https://www.delo.si/novice/slovenija/he-brezice-nadaljujeta-se-gradnja-in-iskanje-milijonov.html22 https://www.delo.si/novice/slovenija/zagon-elektrarne-ki-je-nastajala-dolgo-desetletje.html</p>
Stališče do pripombe	<i>Pripomba je upoštevana in posodobljeni osnutek NEPN ne vsebuje omenjenega odstavka. Glej tudi predhodne odgovore.</i>
Pripomba	<p>NEPN, str. 46: Tabela: Pregled obstoječih politik in ukrepov.</p> <p>Pripomba DPRS 13: Dodajo se ukrepi za sanacijo škode obstoječih HE, nadgradnja in posodobitev obstoječih HE, s povdarkom na odstranjevanju mulja na zakonit in ne uničevalen način, ter reševanje podtalnice na Dravi in Savi, za kar so odgovorne HE. Mednarodno reševanje problematike HE, zaradi spuščanja mulja iz avstrijskih HE in posledično poplavne ogroženosti prebivalcev ob reki Dravi. Prav tako so težave na Muri, zaradi HE v Avstriji, ki nam spuščajo strupen mulj, na terenu so zaznana močna nihanja vodne gladine in pomanjkanje proda. Slovenija bi v tem primeru morala odločno nastopiti in zahtevati od Avstrije, da po principu »škodo plača povzročitelj« sanira oz. preprečuje nastajanja škode in se zahteva dovoz proda pod zadnjo HE pregrado v Avstriji, preneha s spiranjem mulja in nihanjem gladine vode. Vsi ti negativni dejavniki imajo tudi močan vpliv na ribje vrste in populacije, ki izginjajo ali so v močnem upadu. Nadgradnja in posodobitev malih in velikih HE. Subvencije naj se namenijo izključno za posodobitev energetskih proizvodnih enot.</p>
Stališče do pripombe	<i>Omenjena tabela se je nanašala na pregled obstoječih politik in ukrepov iz AN OVE 2010-2020 (Osnutek AN OVE 2010-2020 (posodobitev 2017)) in jo kot takšno nismo mogli dopolnjevati z novimi ukrepi. Dopolnjeni osnutek NEPN ne vsebuje zgoraj omenjene tabele. V primeru, da bodo v postopku CPVO predlagani dodatni ukrepi za sanacijo škode obstoječih HE in ukinitve subvencij jih bomo tudi ustrezno upoštevali pri pripravi končne verzije NEPN.</i>
Pripomba	<p>NEPN, str. 48:»okrepljeni rabi instrumentov presoj vplivov na okolje«.</p> <p>Pripomba DPRS 14: Zagotovi se finančni sklad za nevladne organizacije in civilne iniciative, da lahko naročijo neodvisne študije. Trenutno je stanje v Sloveniji alarmantno. Izdelovalci okoljskih poročil in študij, ki so naročene s strani investorjev, ne pripravljajo strokovnih in neodvisnih poročil, kar je alarmantno!</p>

Stališče do pripombe	<p><i>Pripomba je zelo zanimiva in smo jo upoštevali pri predlogu ustanovitve Podnebno energetskega sveta, ki bo zagotavljal podporo pravočasnem in transparentnem odločanju o gradnji ključnih novih objektov. Glede na odzive ključnih deležnikov (vključno z nevladnimi organizacijami) bo ukrep dodatno razdelan v smeri zagotavljanja sistemske podpore za izdelavo neodvisnih študij.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 49: »priprava in izvedba komunikacijskih kampanj ter delo z mediji«.</p> <p>Pripomba DPRS 15: Nujno vključiti stroko s področja biologije oz. ekosistemov. Alarmantno je, da se za namene umeščanja HE na reke producira revija Modri Jan, ki prikrito in lažno oglašuje vplive HE na ekosisteme in okolje. Prav tako je zaskrbljujoče zavajanje javnosti preko medijev. Energetiki nikoli ne povedo dejanskih vplivov gradnje HE. HE promovirajo izključno v pozitivni luči.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Glej predhodne odgovore.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 52: Tabela: Ukrepi ANURE 2020</p> <p>Pripomba DPRS 16: K ukrepom se doda ocenjena vrednost k doseganju ciljev EU 25 % OVE v končni energiji in zmanjšanje za 15 % TGP. V nasprotnem primeru ukrepi niso merljivi in se ne more oceniti prispevek k doseganju ciljev.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Pripomba je upoštevana in posodobljeni osnutek NEPN je ustrezno dopolnjen. Pripravljavci NEPN se zavedamo, da pospešen razvoj snovne in energetske učinkovitosti v kombinaciji z večjo izrabo obnovljivih virov energije predstavlja temeljni element prehoda v krožno gospodarstvo in nizkoogljično družbo. V posodobljeni verziji NEPN predlagamo, da država zagotovi pogoje za sistematično izvajanje sprejetih politik in ukrepov, da primarna raba energije leta 2030 ne bi presegla 284,38 PJ (78.995 GWh) ter, da končna raba energije ne bi presegla 198,24 PJ (55.067 GWh) kar bi Slovenijo uvrstilo v skupino najbolj ambicioznih držav EU na področju učinkovite rabe energije (v ambicioznem scenariju z dodatnimi ukrepi (DUA) Slovenija leta 2030 lahko dosegla 35 % nižjo rabo energije glede na referenčni scenarij iz leta 2007). Zavedamo se tudi, da predlagani ukrepi, ki so usmerjeni k izboljšanju energetske učinkovitosti lahko dosežejo svoj polni potencial samo takrat, ko je njihova izvedba posledica skupnega načrta. Pri ocenjevanju posameznih ukrepov nikakor ne smemo pozabiti, da njihove medsebojne učinke in prav zaradi tega jih je potrebno obravnavati kot celoto znotraj obravnavanih scenarijev.</i></p> <p><i>Glej tudi predhodne odgovore.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 69: »Gospodarska rast«</p> <p>Pripomba DPRS 17: Zapostavljeno je področje turizem za katerega ima Slovenija izredno velik potencial. »Turizem v Sloveniji predstavlja veliko priložnost. Skupaj s posrednimi učinki je turizem v Sloveniji v letu 2014 prispeval 13 odstotkov celotnega BDP. S 40% izvoza je največji izvoznik storitev ter zagotavlja 13 odstotkov vseh delovnih mest (103.500)-neposredno in posredno povezanih s turizmom (WTTC, 2015 & BS, 2015).« Izvedena je bila tudi raziskava, ki ugotavlja da turisti iz tujine se za počitnice v Sloveniji odločajo predvsem zaradi njenih naravnih lepot, ugotavljajo statistiki. Prav tako se jim zdi naša država privlačna,</p>

	<p>ker ponuja možnosti za počitek in sprostitev ter osebno varnost med bivanjem. Turizem je panoga, ki ni utrpela resnih negativnih vplivov recesije. »Kljub zmanjšanju gospodarske rasti v Italiji pa je med državama še veliko priložnosti za sodelovanje; če je v nekaterih sektorjih padec, je v drugih več priložnosti, je prepričanje izrazil Di Anselmo: »Turizem je lani ogromno zrasel, za 25 odstotkov glede na leto prej. /.../ Zato je turizem priložnost za sinergije in da ublažimo težave iz drugih sektorjev. Če bomo pametni, inovativni, kreativni in pogledali, kakšne prednosti lahko prinese storitveni sektor, bo odlično.« Reka Mura je turistična destinacija, ki vsako leto beleži več turistov. Reka Mura je območje Natura 2000, lani pa je bila razglašena za biosferno območje pod okriljem UNESCO. Elica Horvat, direktorica Zavoda za turizem in kulturo Beltinci: »Delovanje zavoda je usmerjeno v ohranjanje in povezovanje naravnih in kulturnih potencialov za razvoj turizma. Po podatkih SURS-a kar 76,8 % tujih turistov meni, da jim je neokrnjena narava zelo pomembna pri izbiri destinacije. Izrabo energij reke Mure zato vidimo v trajnostno naravnem razvoju turizma, ki bo zaradi velikih multiplikacijskih učinkov pozitivno vplival tudi na druge dejavnosti, hkrati pa trajnostnega razvoja ni možno uresničevati ob predpostavki, da bo uresničen projekt Dravskih elektrarn in zgrajene hidroelektrarne na Muri.« Na otoku Ljubezni v Ižakovcih beležijo vsako leto več obiskovalcev. Ob vseh naštetih dejstvih je nesprijemljivo, da se izvaja pritisk z energetske objekti na okolje, naravo in lokalno prebivalstvo.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Pripravljalci NEPN se zavedamo pomena turizma za nadaljnji gospodarski razvoj Slovenije. Posodobljeni osnutek NEPN ne predvideva gradnje hidroelektrarn na Muri in posledično Mura ni več vir, ki bi ga lahko Slovenija uporablja za doseg ciljev OVE do 2030.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 85: »V okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje za posodobitev AN OVE 2017 trenutno poteka pritožbeni postopek zoper načrte, da bi Slovenija na dolgi rok energetske izkoriščala reko Muro. V kolikor bodo nevladne okoljske organizacije v pritožbenih postopkih uspešne, reka Mura več ne bo predstavljala vira, ki bi ga lahko Slovenija uporablja za doseg ciljev OVE do 2030.«</p> <p>Pripomba DPRS 18: Opozarjamo, da spet zavajate in navajate neresnice. Ne gre samo za izključitev reke Mure iz energetske izrabe, ampak tudi vse ostalih rek. Že od leta 2015 zahtevamo razglasitev izključitvenih območij, ki so vsaj vsa območja Natura 2000. Poleg tega tožba vključuje še druge očitke.</p> <p>NEPN ne upošteva, da je reka Mura tako kot Sava zapisana v koalicijski sporazum, kjer je zaveza, da se reko Muro zaščiti, pri tem pa se HE ne bo gradilo!!! Na str. 87 zapišete, da je Sava v koalicijskem sporazumu določena za energetske izkoriščanje. Pri Muri pa zamolčite zavezo iz koalicijskega sporazuma!!! Prav tako ste v dokument NEPN ponovno vključili vseh 8 HE na Muri!!! Očitno niste prebrali okoljskega poročila za ANOVE, je pa dejstvo, da vsa zavajanja in laži s strani države in pripraviljavcev teh dokumentov (tudi NEPN) skupaj z energetiki ignorirate vsa dejstva in delujete izključno v interesu energetske lobije, kar je neetično in neokusno in NI v interesu državljanov Republike Slovenije!</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Glej predhodne odgovore.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 86: »... Natura 2000, kar v Sloveniji pomeni 37 % ozemlja...«</p> <p>Pripomba DPRS 19: Ponovno opozarjamo na zavajanje!!! Izračunajte delež območij Natura 2000, ki pokrivajo vodotoke!!! Ločeno za velike in male reke oz. glede na</p>

	<p>načrtovano energetska izraba. Kakšen delež Natura 2000 predstavljajo velike reke od 37 % površine in kakšen delež mali vodotoki od 37 %!</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Glede na podatke Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave skupna površina v območjih Nature 2000 je 7.681 km², od tega 7.675,5 km² na kopnem in 5,5 km² na morju (ZRSVN, 2018).</i></p> <p><i>Območja zajemajo 37,46 odstotkov površine Slovenije. Območja se pretežno prekrivajo, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po direktivi o pticah. (vir: http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji).</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 88: »V kolikor bo za te HE vpliv na naravo v okoljskem poročilu v okviru priprave DPN ocenjen kot bistven, bo treba v postopku nadaljnje priprave DPN izvesti postopek prevlade javnega interesa varovanja podnebja/rabe OVE nad javnim interesom varovanja narave, kar pa v Sloveniji v preteklosti še ni bilo storjeno, zaradi česar ni mogoče napovedati trajanja postopkov in končnega rezultata (Ministrstvo za infrastrukturo, 2018).«</p> <p>Pripomba DPRS 20: Vsi projekti gradnje HE imajo na naravo in okolje bistven oz. uničujoč vpliv. Prof. dr. Mihael J. Toman je v oddaji Studio city (1.4.2019) jasno povedal, da je stroka že na globalni ravni jasno povedala, da so HE uničujoči za ekosisteme in da HE niso več vprašanje stroke, ampak samo politike. Dejstvo pa je, da je politika dolžna spoštovati zakonodajo! Žal pa zaznavamo izjemno velike pritiske energetskih lobijev na državni aparat in politike, kar je alarmantno!!!</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Omenjeni komentar se nanaša na del NEPN-a v katerem se podaja pregled obstoječega stanja po določenih razsežnostih (upoštevanih je uradni predložek EK in navodila za izdelavo NEPN). Z zgoraj omenjenim stavkom se ne prejudicira kakršnakoli odločitev glede gradnje novih HE vendar se samo povzema obstoječe stanje.</i></p>
Pripomba	<p>NEPN, str. 97: »Če opazujemo samo fizične razmere, je Slovenija neto izvoznik. Ker pa med domače vire lahko štejemo samo polovico električne energije proizvedene iz NEK, je Slovenija dejansko neto uvoznik.«</p> <p>Pripomba DPRS 21: S tem argumentom se ne moremo strinjati, da je polovica električne energije iz NEK v lasti Hrvaške, saj je pa proizvedena v Sloveniji!!! Precej elektrike tudi izvozimo v druge države, pa je ne dajemo v bilanco na isto postavko kot NEK. Vsa proizvedena energija v Sloveniji se mora šteti v energetska bilanco Slovenije ne glede na lastništvo. Lastništvo NEK nima nobene veze! Ali v Sloveniji ne proizvajamo avtomobilov, ker je lastnik Revoza tuja korporacija? Torej vsa proizvodnja iz Revoza ne bi smela biti niti v trgovinski niti plačilni bilanci RS!?! Razen če bi odšteli tistih nekaj avtomobilov, ki se prodajo v Sloveniji? Upoštevati pa je potrebno tudi dejstvo, da se ves čas govori tudi o možnosti prodaje energetike v Sloveniji. Torej ta izjava v NEPN ne drži vode. Poleg tega EU podpira mednarodne projekte!, v ANOVE pa je zapisano, da Slovenija mednarodnih projektov ne podpira.</p>
Stališče do pripombe	<p><i>Oskrba Slovenije z električno energijo je zagotovljena z lastno proizvodnjo električne energije ter z uvozom. Slovenija je zaradi deljenega lastništva jedrske elektrarne specifičen primer, saj polovica električne energije iz obstoječe jedrske elektrarne po meddržavni pogodbi pripada Republiki Hrvaški. Statistično je to prikazano kot izvoz električne energije iz Slovenije, vendar je z vidika oskrbe z električno energijo v Sloveniji, bolj pravilen prikaz, ki upošteva samo polovico proizvodnje obstoječe jedrske elektrarne. V končni verziji NEPN-</i></p>

	<p><i>a bomo zagotovili oba prikaza.</i></p>
	<p>Zahtevamo tudi odgovore na naslednja vprašanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocenitev okoljske škode zaradi HE v Sloveniji po posameznih rekah. 2. Načrt sanacije obstoječih malih in velikih HE. 3. Oceno stanja obstoječih hidroenergetskih objektov in načrte za posodobitev obstoječih HE, ter finančna ocena. 4. Kako bo država urejala mednarodne težave zaradi gorvodnih avstrijskih HE? 5. Kako se bo reševalo podtalnico na območju reke Drave in na Savi, kjer je prav tako začela upadati –vse je posledica HE? 6. Kako bo RS sanirala mulj? Finančna ocena, določitev deponij in postopkov za razstrupljanje mulja. Naj opozorimo še enkrat na direktivo o okoljski škodi »škodo plača povzročitelj«. <p><i>V posodobljeni verziji NEPN se glede zgoraj omenjenih vprašanj nismo opredeljevali. V primeru, da bo v postopku CPVO predlagano reševanje zgoraj omenjenih vprašanj jih bomo tudi ustrezno upoštevali pri pripravi končne verzije NEPN.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Zahtevamo resnejši pristop k uresničevanju NEGAWATT-ov. <p><i>Področje energetske in snovne učinkovitosti je močno okrepljeno v posodobljeni verziji NEPN. Glej predhodne odgovore.</i></p>